Oświadczenie złożone
przez senatora Przemysława Błaszczyka
na 50. posiedzeniu Senatu
w dniu 21 stycznia 2026 r.

Oświadczenie skierowane do minister klimatu i środowiska Pauliny Hennig-Kloski oraz do prezes Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej Doroty Zawadzkiej-Stępniak

Zwracam się do pani minister oraz do pani prezes w związku z rażącymi i powszechnymi opóźnieniami w wypłatach środków w ramach programu „NaszEauto", realizowanego przez Ministerstwo Klimatu i Środowiska oraz Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Program ten był publicznie prezentowany jako realne wsparcie dla obywateli decydujących się na zakup samochodów elektrycznych, jako program oferujący dofinansowanie w łącznej wysokości do 40 tysięcy zł. Na podstawie tych deklaracji tysiące obywateli podjęły poważne decyzje finansowe, nabywając pojazdy elektryczne, często z wykorzystaniem kredytów lub znacznych oszczędności, działając w zaufaniu do państwa i jego instytucji.

Tymczasem rzeczywistość realizacji programu „NaszEauto" w sposób rażący odbiega od zapowiedzi. Pomimo że regulamin programu przewidywał termin rozpatrzenia wniosków i wypłaty środków do 120 dni, wnioskodawcy oczekują na należne im dofinansowanie od ponad pół roku. Z informacji przekazywanych przez samych beneficjentów wynika, że do tej pory wypłacono jedynie niewielki ułamek w porównaniu z liczbą złożonych wniosków.

Sytuację pogarsza fakt drastycznego ograniczenia budżetu programu. Pierwotnie planowana pula środków w wysokości 1,6 miliarda zł została zredukowana do 1,08 miliarda zł. Oznacza to, że z systemu wsparcia usunięto aż 520 milionów zł, co budzi uzasadnione obawy o płynność finansową całego przedsięwzięcia.

Szczególny sprzeciw budzi zmiana warunków programu w październiku, a więc w trakcie trwania naboru. Zmiana zasad w trakcie gry, w tym modyfikacja całkowitej kwoty wsparcia, jest zachowaniem niedopuszczalnym i podważającym zaufanie do instytucji państwowych.

Dodatkowym problemem jest skomplikowana procedura składania wniosków. Wniosek jest bardzo trudny do wypełnienia, a obywatele zmagają się z nadmierną biurokracją, brakiem jasnych odpowiedzi oraz poczuciem lekceważenia ich problemów. Taki stan rzeczy jest nie do zaakceptowania i godzi w elementarne zasady rzetelności państwa wobec obywateli.

Należy z całą stanowczością podkreślić, że nie może być usprawiedliwieniem dla tej sytuacji ani złożoność procedur, ani niewydolność organizacyjna instytucji odpowiedzialnych za realizację programu. To na organach państwa spoczywa obowiązek takiego zaprojektowania i wdrożenia programu publicznego, aby jego realizacja była sprawna, terminowa i transparentna.

W związku z powyższym oczekuję:

— przedstawienia jednoznacznej i rzetelnej informacji o rzeczywistych przyczynach opóźnień w realizacji programu „NaszEauto",

— wyjaśnienia przyczyn redukcji budżetu oraz zmiany warunków finansowych w trakcie trwania programu,

— wskazania konkretnego harmonogramu wypłaty wszystkich zaległych środków,

— podjęcia pilnych działań zmierzających do uproszczenia procedur oraz ograniczenia zbędnej biurokracji,

— zapewnienia, że podobna sytuacja nie będzie miała miejsca w przyszłych programach wsparcia.

Państwo, które składa obietnice finansowe, musi być państwem wiarygodnym. Program „NaszEauto" w obecnym kształcie i w taki sposób realizowany stał się niestety symbolem niewydolności administracyjnej oraz braku odpowiedzialności wobec obywateli. Tę sytuację należy niezwłocznie naprawić.

Przemysław Błaszczyk